



VLIZINE

jrg. 3, nr. 7-8 (juli-augustus 2002)

Hét e-zine met praktische informatie over onderzoek en beleid door en voor Vlaamse mariene wetenschappers.

Deze gratis on line uitgave van het Vlaams Instituut voor de Zee vzw verschijnt maandelijks en wordt verspreid onder alle geïnteresseerden.

V.U.: Jan Mees

Redactie: Jan Seys

Reacties naar jan.seys@vliz.be

Het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ) wil via dit e-zine maandelijks informeren over de eigen activiteiten en die van onderzoeks- en beleidsgroepen in Vlaanderen actief in de mariene en kustgebonden wetenschappen. Alle nuttige informatie van uw kant (zoals vacatures, nieuwe projecten, vraag voor samenwerking, interessante symposia, etc.) wordt graag ingewacht om in het eerstvolgende VLIZINE te worden opgenomen. Dit bericht bereikt u via de VLIZINE rondzendlijst. Om u uit te schrijven, stuur een e-mail naar info@vliz.be met in de subjectline: "unsubscribe VLIZINE". Inschrijven op dezelfde manier met vermelding: "subscribe VLIZINE". Archieven van dit e-zine zijn raadpleegbaar via deze [link](#).

INHOUD

1. Kalender

- 1.1. Tweede MARBENA elektronische conferentie over mariene biodiversiteit
- 1.2. Studiedag over de implementatie van de richtlijn Scheepsafval in België
- 1.3. Het Schelde-estuarium belicht op een ECSA local meeting te Antwerpen
- 1.4. De jaarlijkse Noordzeedagen meer dan ooit op volle zee
- 1.5. Offshore Windenergie: hoe en waar?
- 1.6. Marien databaseer symposium 'COD' van 25 tot en met 27 november
- 1.7. Internationale workshop over 'remote sensing' van de kustzone
- 1.8. Uitdagingen bij de overgang van gedrukte informatiebronnen naar Internet voor de verspreiding van wetenschappelijke resultaten: een forum

2. Publicaties

- 2.1. VLIZ nu ook geabonneerd op Journal of Sea Research e.a. toonaangevende tijdschriften
- 2.2. Nieuwe elektronische nieuwsbrief over kustbeheer: de Kustmail
- 2.3. En nog een nieuw e-zine ditmaal over kusterosie: EUROSION News
- 2.4. Leidraad ecologische herstelmaatregelen voor kustbroedvogels
- 2.5. United Nations Atlas of the Oceans
- 2.6. Vulgariserende website over Noordzeeschelpen en andere strandvondsten
- 2.7. Onderwatercultuurpatrimonium op het internet
- 2.8. Gaten in de zeebodem: de Ocean Drilling Program site
- 2.9. Op zoek naar verspreidingsgegevens mariene organismen? De OBIS Portal

3. Vacatures/beurzen/fondsen

- 3.1. ECOLAS zoekt projectmedewerker 'mariene & havenstudies'
- 3.2. Twee wetenschappelijke attachés gezocht voor monitoring natuurwaarden in Antwerps havengebied
- 3.3. Universiteit van Groningen zoekt vrouwelijke vorsers met postdoc ervaring
- 3.4. Mariene wetenschappers kunnen aan de slag op het NIOO-CEMO Yerseke
- 3.5. MARS Reisbeurzen voor jonge wetenschappers
- 3.6. Heb je er altijd al van gedroomd haaien te aaien?

4. Varia

- 4.1. Carlo Heip: Vlaamse passie voor mariene bodemdierpjes bekroond
- 4.2. Waag uw kans! De VLIZ Aanmoedigingsprijzen en North Sea Award 2002

- 4.3. Tweejaarlijkse prijs Dr. Delcroix voor medisch marien-wetenschappelijke studie
- 4.4. Alle 80 windmolens geplaatst in tot nu toe grootste offshore windpark
- 4.5. Zieke zeehonden zakken zuidwaarts
- 4.6. Doctoraatsverdedigingen e.a.

5. Vraagbaak de 'Zeeloods'

1.1. TWEDE MARBENA ELEKTRONISCHE CONFERENTIE OVER MARIENE BIODIVERSITEIT

Het project MARBENA – dat valt onder het vijfde kaderprogramma van de EU – beoogt de netwerking rond marien biodiversiteitsonderzoek in Europa te versterken en organiseert daartoe o.a. een reeks van vijf elektronische conferenties. De coördinatie van het project wordt verzekerd door Carlo Heip, Herman Hummel en Pim van Avesaath van het NIOO-CEMO (Yerseke) terwijl de website en de conferenties gehost worden door het VLIZ. Na een eerste e-conference vroeger dit jaar over mariene biodiversiteit in het Middellandse Zee gebied, loopt van 5 tot 20 september de tweede conferentie met als thema: 'Marine Biodiversity in the Baltic'. Wilt u echt uw steentje bijdragen aan de uitbouw van het marien biodiversiteitsonderzoek in Europa, surf dan snel naar de MARBENA website (<http://www.vliz.be/marbena>) zodat u kunt registreren voor deze digitale conferentie. Immers, de resultaten van deze oefening gaan niet verloren maar worden nadien voorgesteld aan het European Platform for Biodiversity Research Strategy (EPBRS) ter gelegenheid van een meeting van 4 tot 6 oktober te Silkeborg (Denemarken).

1.2. STUDIEDAG OVER DE IMPLEMENTATIE VAN DE RICHTLIJN SCHEEPSAFVAL IN BELGIE

De EU-Richtlijn 2000/59/EG betreffende havenontvangstvoorzieningen voor scheepsafval en ladingresiduen, beoogt de afvalafgifte in de EU te harmoniseren. Dit kan door een verplichting in te voeren dit afval aan land af te geven, de ontvangst en de verwerking ervan gedeeltelijk te verrekenen via de havenrechten en voor elke haven een afvalbeheersplan verplicht te stellen. Met een studiedag op 12 september e.k. in het Pand te Gent, wil het Maritiem Instituut de implementatie van deze richtlijn in België belichten en oplossingen helpen aanreiken voor enkele knelpunten. Zowel juridische, milieutechnische als economische aspecten komen hierbij aan bod. Voor bijkomende inlichtingen kunt u terecht bij prof. dr. F. Maes (Frank.Maes@rug.ac.be), dhr. J. Cocquyt (J.Cocquyt@rug.ac.be) of op de website van het Maritiem Instituut (<http://www.maritieminstituut.be>).

1.3. HET SCHELDE-ESTUARIUM BELICHT OP EEN ECSA LOCAL MEETING TE ANTWERPEN

Van 7 tot en met 10 oktober vindt in het congrescentrum van de Universiteit Antwerpen een buitengewoon interessante lokale meeting van de Estuarine and Coastal Science Association (ECSA) plaats. Dit driedaagse congres, met annex excursie op donderdag 10 oktober, staat in het thema van de 'Ecological structures and functions in the Scheldt Estuary: from past to future' en wordt georganiseerd door de Universiteit Antwerpen en het NIOO-CEMO in samenwerking met diverse administraties en instellingen. Met deze meeting willen de organisatoren een geïntegreerde beschrijving geven van het volledige bereik van één van de best bestudeerde estuaria van de wereld en inzoomen op het functioneren van dit ecosysteem en zich opwerpende beleidsproblemen en onderzoeksnoden. De bijna veertig voordrachten zijn gegroepeerd in een vijftal headings, gaande van 'Introducing Schelde and Seine Estuary' en 'External forcing and the particulate phase' (7 okt), over 'Processes and pollution' en 'Ecological Network Analysis' (8 okt), tot 'Foodweb and diversity' (9 oktober). De excursie op donderdag biedt een venster op de natuurherstelprogramma's langs het zoet- en brakwaterdeel van het Schelde-estuarium. Verdere informatie kan verkregen worden via magda.stalmans@ua.ac.be. Het volledige programma kunt u raadplegen op de website: <http://www.uia.ac.be/bio/ecobe/>

1.4. DE JAARLIJKSE NOORDZEEDAGEN MEER DAN OOI OP VOLLE ZEE

Jaarlijks organiseert Nederland zijn Noordzeedagen. Deze bijeenkomst van instituten die ecologisch onderzoek uitvoeren m.b.t. de Noordzee is primair bedoeld als ontmoetingsplaats voor leveranciers en gebruikers van wetenschappelijke en toepassingsgerichte kennis van de Noordzee. Ieder jaar wordt een actueel thema behandeld, dat zowel vanuit het onderzoek als vanuit het beleid wordt belicht. De Noordzeedagen 2002 ([http://info@wldelft.nl](mailto:info@wldelft.nl)) worden georganiseerd door het Waterloopkundig Laboratorium/Delft Hydraulics en vinden plaats op donderdag 10 en vrijdag 11

oktober in Hotel Atlantic in Kijkduin (bij Den Haag). Het thema dit jaar is: 'Noordzee 2002-2005 (op volle zee?)'. Vanuit de wetenschap en vanuit beheer en beleid zal worden ingegaan op de mogelijkheden en spanningen bij een multifunctioneel gebruik van de Noordzee. Presentaties over o.a. toekomstige infrastructuurwerken en visies voor de Noordzee zullen worden afgewisseld met paneldiscussies en interacties met de zaal. Het definitieve programma was bij het verschijnen van deze nieuwsbrief nog niet voorhanden; een voorlopig programma alsook verdere praktische schikkingen kunt u raadplegen op: <http://www.wldelft.nl/gen/news/noordzee/programma.html>. Merk op dat de eigenlijke voordrachten en discussies allen plaatsgrijpen op vrijdag 11 oktober.

1.5. OFFSHORE WINDENERGIE: HOE EN WAAR?

Met als titel 'Wind energy, how and where?' organiseert de milieuwerggroep van de Noordzee Commissie van 7 tot en met 9 november een conferentie over windenergie in de Noordzee regio te Blankenberge (Floreal Club). De Noordzee Commissie beseft dat hernieuwbare energiebronnen een ernstige kans moeten krijgen, maar wil ook ingaan op de stem die zegt dat plannings- en beslissingsprocessen, alsook de publieke betrokkenheid, beter kunnen worden georganiseerd. Zowel windenergie op zee als op land komen hierbij aan bod. De conferentie is bedoeld voor politici, ambtenaren en al wie zich interesseert in toekomstige plannen voor toepassing van windenergie. In workshops wordt de kans geboden om dieper in te gaan op bepaalde thema's. Op vrijdag 8 november worden demonstraties gehouden door een zestal grote firma's en wordt de mogelijkheid geboden om met internationale partners projecten uit te werken. Een vertegenwoordiger van het Interreg IIIB secretariaat zal aanwezig zijn om dit laatste deskundig te begeleiden. Inschrijven kan tot 30 september via bijgevoegde antwoordformulieren. Voor meer informatie kan u terecht bij Miguel Verstringe van het Euregio Scheldemond secretariaat (miguel.verstringe@oost-vlaanderen.be) of bij Kathy Belpaeme van het Coördinatiepunt voor Geïntegreerd Beheer van Kustgebieden (kathy.belpaeme@west-vlaanderen.be).

1.6. MARIEN DATABASEHEER SYMPOSIUM 'COD' VAN 25 TOT EN MET 27 NOVEMBER

U wist het ongetwijfeld al. Van 25 tot en met 27 november organiseren VLIZ, DWTC, IOC en OBIS/CoML (Ocean Biogeographic Information System/Census of Marine Life: <http://marine.rutgers.edu/obis>) samen het symposium 'The Colour of Ocean Data' in het Palais des Congrès te Brussel. Bedoeling is de kloof tussen datamanagers, onderzoekers en beleidslui enerzijds en tussen 'blauwe' (fysische) en 'groene' (biologische) oceanografie anderzijds te helpen dichten, en zo te komen tot een efficiënter oceanografisch databeheer. In een second announcement kon u reeds lezen hoe het programma er zal uitzien, met aanduiding van de chairpersons en de sprekers op uitnodiging. Eind september wordt het programma gefinaliseerd en worden ook de andere, geselecteerde voordrachten toegevoegd. Registreren kan nog steeds (zie attachment).

Intussen worden in het kielzog van dit symposium tal van andere initiatieven gepland rond oceanografisch databeheer, die ongetwijfeld zullen bijdragen tot een bruisende sfeer en vele boeiende contacten. Zo plant OBIS in Brussel een meeting van het steering committee in de aanloop naar COD, en worden plannen gesmeed voor minstens twee meetings van IOC/IODE in dezelfde periode. Wordt ongetwijfeld vervolgd. Verdere info mbt het COD symposium vindt u op <http://www.vliz.be/En/Activ/Cod/cod.htm>

1.7. INTERNATIONALE WORKSHOP OVER REMOTE SENSING VAN DE KUSTZONE

De Special Interest Group van EARSel (<http://www.earsel.org>) rond 'Remote Sensing of the Coastal Zone' plant een internationale workshop 'Coastal Zone' van 6 tot en met 7 juni 2003 te Gent. EARSel is een niet-gouvernementele organisatie van UNESCO en een wetenschappelijk netwerk van academische en commerciële instituten, begaan met 'remote sensing'. Het EARSel secretariaat is gevestigd in Parijs en de Gentse professor R. Goossens is ondervoorzitter van deze organisatie. Het Pand, een oud Dominikaner klooster in het centrum van Gent, zal het decor vormen voor deze workshop. Een workshop die zich zal toespitsen op de dynamiek van stromingen, getijden, golven en sedimenttransport; morfodynamische processen en hun relevantie voor kustbouwwerken; fluxen en transformaties van zeewatercomponenten incl. pollutanten; interactie tussen fysische, biologische en chemische condities en processen; GIS en kustzonebeheer. Formulieren voor het insturen van abstracts en ter registratie kunnen nu reeds bekomen worden via: <http://las.physik.uni-oldenburg.de/projekte/earsel/> en dienen teruggestuurd te worden vóór 31 december 2002.

1.8. UITDAGINGEN BIJ DE OVERGANG VAN GEDRUKTE INFORMATIEBRONNEN NAAR INTERNET VOOR DE VERSPREIDING VAN WETENSCHAPPELIJKE RESULTATEN: EEN FORUM

Hoewel niet echt kust- of zeegebonden, wilden we u dit bericht niet onthouden.

De Universitaire Stichting werd in 1920 gesticht en stelt zich tot doel initiatieven te ontwikkelen ter ondersteuning van het wetenschappelijk onderzoek en het academisch onderwijs. In het bijzonder vervult ze deze opdracht door een ontmoetingsplaats te zijn voor alle academici, over de grenzen van de instellingen, over de taalgrens en over politieke en religieuze overtuigingen heen. In het kader van een nieuw initiatief – waarbij discussieontmoetingen worden georganiseerd rond ethische uitdagingen voor wetenschappers – wordt op 21 oktober 2002 een discussienamiddag ingericht met als thema: 'Mogelijkheden en uitdagingen bij de massale overgang van gedrukte informatiebronnen naar Internet voor de verspreiding van wetenschappelijke resultaten'. Dit ethische forum wordt gecoördineerd door prof. P. Van Parijs (Economische en sociale ethiek – UCL) en zal ingeleid worden door dr. H. Van de Sompel (directeur onderzoek aan Los Alamos Laboratories). Aan het woord komen eveneens vertegenwoordigers van wetenschappelijke uitgevers, van het Directoraat-Generaal Onderzoek van de Europese Commissie en van academische bibliotheken. Voor meer informatie kunt u terecht bij mevr. H. Garmyn of mevr. I. Van Cutsem, bij voorkeur per e-mail (fu.us@skynet.be).

2.1. VLIZ NU OOK GEABONNEERD OP JOURNAL OF SEA RESEARCH EN ANDERE TOONAANGEVENDE TIJDSCHRIFTEN

VLIZ is in december 2001 verkozen tot officiële nationale ASFA-partner (Aquatic Sciences and Fisheries Abstracts: <http://www.fao.org/fi/struct/fidi.asp>) en ASFA-inputcenter. En dat betekent toch wel het één en ander. Niet alleen biedt het ons de mogelijkheid lokale publicaties systematisch in te voeren en zo kenbaar te maken wereldwijd. In ruil voor het invoerwerk krijgt VLIZ nu ook toegang tot de volledige ASFA-databankset en een gratis abonnement op ronkende tijdschrifttitels zoals: Aquatic Botany (Elsevier), Aquatic Ecology (Kluwer), Aquatic Toxicology (Elsevier) en de Journal of Sea Research (Elsevier). Van al deze titels bezit het VLIZ nu de volumes vanaf publicatiedatum 2001. Van laatstgenoemd tijdschrift zelf alle jaargangen, dus ook die verschenen onder de oude naam Netherlands Journal of Sea Research.

Graag willen we ook alle doctorandi en begeleiders van 'mariene' thesissen nogmaals oproepen om systematisch een exemplaar van hun eindwerk over te maken aan de VLIZ bibliotheek, zodat we deze publicatie in de ASFA-databank kunnen opnemen en wereldwijd kunnen helpen ontsluiten. Doen!

2.2. NIEUWE ELEKTRONISCHE NIEUWSBRIEF OVER KUSTBEHEER: DE KUSTMAIL

Elektronische nieuwsbrieven worden een steeds vaker gebruikt middel om snel en gevat informatie te verspreiden naar welbepaalde doelgroepen. In juni ging 'Kust en Zee' – een samenwerkingsverband bij onze noorderburen van de Kustvereniging EUCC, EcoMare, Stichting De Noordzee en Stichting Duinbehoud – van start met zijn Kustmail. Dit maandelijkse e-zine brengt nieuws en informatie over beleidsontwikkelingen, projecten, publicaties en bijeenkomsten, die betrekking hebben op integraal beheer, natuurbeleid en natuurbeheer van het Nederlands kustgebied.

Geïnteresseerd? E-mail dan naar <mailto:nieuwsbrief@kustenzee.nl>, met vermelding "aanmelding" in de subjectlijn.

2.3. EN NOG EEN NIEUW E-ZINE DITMAAL OVER KUSTEROSIE: EUROSION NEWS

In augustus verscheen ook het eerste nummer van EuroSION News, de digitale nieuwsbrief van het Europese project 'EUROSION'. Dit project wil o.a. informeren over problemen m.b.t. kusterosiebeheer. Een zeer actueel thema, nu zowat één vierde van de EU kusten onderhevig zijn aan erosie en de zeespiegelrijzing niet veel goeds laat voorspellen voor de toekomst. Het EUROSION project loopt van januari 2002 tot eind 2003 en wordt uitgevoerd door een consortium van zeven Europese instellingen met als trekker het Nederlandse RIKZ. Wilt u meer vernemen over het project of u aanmelden voor EuroSION news, dan kunt u terecht op: <http://www.eurosion.org/platform/news.html>

2.4. LEIDRAAD ECOLOGISCHE HERSTELMAATREGELEN VOOR KUSTBROEDVOGELS

Kustbroedvogels, met uitzondering van de meeste meeuwen, hebben het niet onder de markt. Als broedbiotoop prefereren sternen, plevieren en de Kluut immers stranden, schelpenbanken of andere weinig begroeide kustbiotopen, die bovendien vrij zijn van enige verstoring. Met een belangrijk deel van de wereldbevolking, geconcentreerd langs de kust en een drastisch toegenomen menselijk gebruik, komen ze dan ook nog al te vaak in het verdomhoekje terecht. Internationaal staan ze onder zware druk en gecoördineerde inspanningen zijn nodig om hen te vrijwaren van een verdere terugval.

Om beleidsmakers en beheerders te helpen bij hun pogingen om het tij te doen keren, publiceerde het RIKZ (Rijksinstituut voor Kust en Zee) een rapport met als titel: 'Leidraad ecologische herstelmaatregelen voor kustbroedvogels: balanceren tussen natuurlijke processen en ingrijpen'. De auteurs, Peter Meininger (p.j.meininger@rikz.rws.minvenw.nl) en Jaap Graveland (j.graveland@rikz.rws.minvenw.nl), schetsen in dit rapport uitvoerig de hoger geschetste problematiek, doorspekt met illustraties uit Nederlandse situaties. Ook voegen ze daar in het laatste hoofdstuk nog een resem praktische maatregelen aan toe, vanuit hun zeer uitgebreide expertise. Een must voor iedereen begaan met het wel en wee van onze kustbroedvogels!

2.5. UNITED NATIONS ATLAS OF THE OCEANS

De 'UN Atlas of the Oceans' (<http://www.oceansatlas.com/index.jsp>) is een portaalsite die informatie aanbiedt m.b.t. een duurzame ontwikkeling van kusten en oceanen. Het is specifiek gericht naar beleidsmakers die zich vertrouwd willen maken met de problemen van de oceanen, en naar studenten en beheerders die nood hebben aan databanken i.v.m. duurzaam gebruik. Maar ook de offshore industrie en andere gebruikers van de zee kunnen er waardevolle informatie vinden over oceanen en kusten. Hoewel de informatie onderhevig is aan copyright, kan ze voor particuliere, niet-commerciële doeleinden worden gebruikt, mits bronvermelding.

2.6. VULGARISERENDE WEBSITE OVER NOORDZEESCHELPEN EN ANDERE STRANDVONDSTEN

U zat er misschien op te wachten. Een website die in begrijpelijke mensentaal informatie geeft over strandvondsten van de Vlaamse (Belgische) kust (<http://users.pandora.be/hugo.ollieuz/pages>). Hugo Ollieuz verzamelde fotomateriaal van de 75 meest voorkomende, opvallende strandorganismen en bracht die overzichtelijk samen in een namenlijst en een 'zoeklijn'. Met deze laatste digitale determinatiesleutel wordt u op een eenvoudige en heel overzichtelijke manier gegidst tot u de juiste naam van uw strandvondst hebt gevonden. Bij elk van deze soorten vindt u tenslotte een beknopte beschrijving. Een waardevol initiatief!

2.7. ONDERWATERCULTUURPATRIMONIUM OP HET INTERNET

Het acronym MoSS staat voor 'Monitoring, bescherming en vrijwaring van Noord-Europese Scheepswrak Sites' en is een driejarig project (2001-2004) in het kader van het EC-Culture 2000 Programma. Zes Europese partners werken eraan mee, waaronder het Nederlandse Instituut van Scheep- en Onderwaterarcheologie in Lelystad (NISA: http://www.omroep.nl/teleac/sites/nederland_onderland/online/5.html). Op de MoSS site (<http://www.nba.fi/INTERNAT/MoSS/eng.htm>) kun je heel wat info vinden over vier wrakken, gelegen in respectievelijk Nederland, Duitsland, Zweden en Finland, die in het kader van dit project in detail worden gevolgd.

2.8. GATEN IN DE ZEEBODEM: DE OCEAN DRILLING PROGRAM SITE

Het Ocean Drilling Program is een internationaal partnership van onderzoekers en instituten, dat tot doel heeft de toegang tot wetenschappelijke geologische en milieugerelateerde informatie van de zeebodem te vergroten. Met een speciaal daartoe uitgerust schip van 143 m lang, de 'JOIDES Resolution', wordt de oceaanbodem wereldwijd bemonsterd tot in bijna alle hoekjes, waarna een internationaal team van wetenschappers de bodemstalen verder verwerkt in laboratoria aan boord. Op de ODP website (<http://www-odp.tamu.edu>) zijn de resultaten van dit werk te zien, het vaarschema, alsook heel wat fotomateriaal en links naar verwante sites.

2.9. OP ZOEK NAAR VERSPREIDINGSGEGEVENS MARIENE ORGANISMEN? DE OBIS PORTAL

OBIS staat voor Ocean Biogeographic Information System en is een gebruiksvriendelijke, web-based provider van informatie over mariene soorten. Het vormt één van de drie hoofdbestanddelen van de Census of Marine Life (CoML), een internationaal onderzoeksprogramma naar de diversiteit, verspreiding en abundantie van organismen in de oceanen. Vanaf zijn ontstaan in 1999 wordt OBIS beheerd als een 'federatie' van databasebronnen, met voldoende autonomie voor elk van de onderscheiden eenheden. Op hun portaalsite (<http://www.iobis.org/OBISPortal/>) krijg je vlot toegang tot databanken over o.a. zoöplankton, hexakoralen, inktvissen, vis en weekdieren. Ook Fishbase, een databank waarin niet minder dan 26.840 vissoorten grondig worden behandeld, maakt deel uit van OBIS. Fishbase wordt sinds 2000 beheerd door een consortium van zeven organisaties: FAO, ICLARM, Institut für Meereskunde (Kiel), Muséum National d'Histoire Naturelle (Paris), Naturhistoriska Riksmuseet (Stockholm), University of British Columbia (Vancouver) en het Museum voor Midden-Afrika (Tervuren). Een aanrader.

3.1. ECOLAS ZOEKT PROJECTMEDEWERKER 'MARIENE EN HAVENSTUDIES'

Bent u universitair geschoold en heeft u een brede interesse voor het leefmilieu en minimum 2 jaar mariene onderzoekservaring? Dan is deze job misschien iets voor u. ECOLAS, het milieubedrijf van de Belgische AXE-groep met vestigingen in diverse Europese en Aziatische landen en kantoren te Antwerpen, Gent en Roeselare, zoekt een projectmedewerker 'Mariene en havenstudies' voor onmiddellijke indiensttreding. ECOLAS is leidinggevend in Vlaanderen inzake beleidsondersteunend studiewerk op het vlak van integraal water- en natuurbeheer, milieugevaarlijke stoffen, risicoanalyse, duurzame ontwikkeling, milieu en economie en mariene & havenstudies. Geïnteresseerde kandidaten kunnen hun CV sturen naar: ECOLAS nv, ter attentie van mevr. Anne Baert, Lange Nieuwstraat 43, 2000 Antwerpen of per e-mail: anne.baert@ecolas.be

3.2. TWEE WETENSCHAPPELIJKE ATTACHÉS GEZOCHT VOOR MONITORING NATUURWAARDEN IN ANTWERPS HAVENGEBIED

Het Instituut voor Natuurbehoud, met vestiging te Brussel, zoekt dan weer twee wetenschappelijke attachés voor de uitvoering van een onderzoeksopdracht m.b.t. de 'Monitoring en evaluatie van de natuurwaarden in en rond het Antwerps havengebied'. Deze opdracht kadert in de verplichting om bij de uitbouw van de haven de compenserende en mitigerende maatregelen ten aanzien van Vogel- en Habitatrichtlijngebieden te monitoren en te evalueren. Verdere specificaties kunnen worden geraadpleegd op de website van het IN (<http://www.instnat.be>). Geïnteresseerden dienen hun sollicitatie met CV vóór 5 september te richten aan Erika Van den Bergh, Instituut voor Natuurbehoud, Kliniekstraat 25, 1070 Brussel of erika.van.den.bergh@instnat.be

3.3. UNIVERSITEIT VAN GRONINGEN ZOEKT VROUWELIJKE VORSERS MET POSTDOC ERVARING

Om de deelname van vrouwelijke wetenschappers in de faculteit wetenschappen op een hoger niveau te tillen, verleent de Universiteit van Groningen vijf Rosalind Franklin beurzen aan vrouwelijke vorsers voor doorgroeibanen binnen het brede veld van wiskunde, fysica, chemie, biologie, farmacie, computerwetenschappen of verwante onderzoeksgebieden. Kandidaten dienen postdoc ervaring te hebben, bij voorkeur in verschillende onderzoeksinstellingen, en ervaring in het binnenhalen en superviseren van onderzoeksprojecten. Na gunstige evaluatie kan de baan op termijn leiden tot een vaste betrekking als professor. Vanwege de brede scope wordt aangeraden de website <http://www.fwn.rug.nl> te bezoeken en/of contacten te leggen binnen de universiteit alvorens te solliciteren. Bijkomende info voor het vakgebied Biologie kan verkregen worden via prof. Olsen (j.l.olsen@biol.rug.nl), algemene informatie over de Rosalind Franklin beurzen bij prof. Ruth Curtain (r.f.curtain@math.rug.nl).

3.4. MARIENE WETENSCHAPPERS KUNNEN AAN DE SLAG OP HET NIOO-CEMO YERSEKE

Het Centrum voor Estuariene en Mariene Oecologie (NIOO/CEMO) te Yerseke zoekt twee wetenschappers voor snelle indiensttreding. De eerste functie betreft een vijfjarige aanstelling die de gezochte mariene bioloog/ecoloog in staat moet stellen een nieuwe onderzoekslijn op te starten naar de functionele rol van biodiversiteit in mariene systemen. Verdere info kan worden verkregen bij de directeur van het NIOO-CEMO, prof. Carlo Heip (heip@cemo.nioo.knaw.nl).

Voor een tweede vacature bedraagt de duur 1 jaar (mogelijk een jaar verlengbaar) en wordt gelonkt naar iemand die als wetenschappelijk coördinator kan optreden bij de synthese van de resultaten van het ELOISE programma. Dit European

Land-Ocean Interactions Studies Programme van de EU is een cluster van zo'n 50 projecten die betrekking hebben op interacties tussen land en zee in Europa (<http://europa.eu.int/comm/research/eloise/eloise-h.html/>). Binnen dit programma heeft NIOO-CEMO zich geëngageerd om te evalueren in hoeverre de ELOISE projecten uit heden en verleden hebben bijgedragen tot een beter inzicht en kwantificering van de fysische, chemische en biologische processen op Europees niveau en hoe deze projecten passen binnen de globale objectieven van het internationale LOICZ programma (<http://www.nioz.nl/loicz/>). De kandidaat dient naast een doctoraat in de wetenschappen ook over voldoende maturiteit te beschikken om wetenschappelijke resultaten uit verschillende disciplines te begrijpen en te synthetiseren. Bijkomende inlichtingen kunnen verkregen worden bij Peter Herman (herman@cemo.nioo.knaw.nl).

3.5. MARS REISBEURZEN VOOR JONGE WETENSCHAPPERS

Reeds voor de tweede keer worden twee reisbeurzen voor jonge wetenschappers uitgeschreven in de schoot van het MARS netwerk (Marine Research Stations network). Deze beurzen van elk 2000 EUR zullen worden uitgereikt aan veelbelovende jonge wetenschappers, om een onderzoekstopic uit te werken aan een ander instituut van het MARS netwerk. De be kroonde topics en – na beëindiging van het project – een abstract van de onderzoeksresultaten, zullen gepubliceerd worden in de MARS nieuwsbrief. Geïnteresseerd? Stuur dan vóór 30 september 2002 een onderzoeksproposaal van maximum 2 pagina's, de adressen van uw instelling en van het gastinstituut (beide dienen MARS leden te zijn), een aanbevelingsbrief van beide instellingen en een CV naar het MARS secretariaat (hummel@cemo.nioo.knaw.nl).

3.6. HEB JE ER ALTIJD AL VAN GEDROOMD HAAIEN TE AAIEN?

Misschien is dit uw kans! Onderzoekers van het Bimini Biological Field Station, zo'n 80 km ten oosten van Florida, zoeken nog 'vrijwilligers' die in 2002-2003 gedurende minimaal één maand willen meedraaien in het onderzoek naar predator-prooi relaties en gedrag van 'Citroenhaaien' (lemon sharks) (<http://www.miami.edu/sharklab>). Aansluitend wil men zoveel mogelijk dieren merken en samplen op hun DNA. Is dit iets voor jou, contacteer dan dr. Samuel Gruber voor bijkomende inlichtingen (sgruber@rsmas.miami.edu).

4.1. CARLO HEIP: VLAAMSE PASSIE VOOR MARIENE BODEMDIERTJES BEKROOND

Vlaams marien bioloog, prof. Carlo Heip, ontving in juni jl. de Médaille Albert 1er (Prins van Monaco) als eerbetoon voor zijn gehele loopbaan als oceanoloog. Daarmee treedt hij in het voetlicht van andere bekende namen als Bigelow, Zenkevitch, Margalef en Cousteau. Carlo Heip is sinds halfweg de jaren '80 directeur van het Centrum voor Estuariene en Mariene Oecologie van het Nederlands Instituut voor Oecologisch Onderzoek (NIOO/CEMO) te Yerseke, en daarnaast ook bijzonder hoogleraar aan de universiteiten van Gent en Groningen. De bekroning ontving hij voor zijn grote verdiensten bij het creëren van een platform voor Europees marien biodiversiteitsonderzoek en de belangrijke bijdragen geleverd aan het onderzoek naar het meiobenthos (bodemdierjes van 0,038-1 mm groot). Langs deze weg willen we professor Heip overigens nogmaals hartelijk feliciteren met deze internationale erkenning!

4.2. WAAG UW KANS! DE VLIZ AANMOEDIGINGSPRIJZEN EN NORTH SEA AWARD 2002

Naar jaarlijkse traditie organiseert VLIZ ook dit jaar weer de uitreiking van prijzen voor verdienstelijke mariene wetenschappers. Ter bekroning van afstudeerwerken (universitaire tweede cyclus of HOBu lange type) over fundamentele of toegepaste onderzoeksonderwerpen in alle takken van de mariene wetenschappen, worden opnieuw twee **Aanmoedigingsprijzen** van elk 500 EUR uitgereikt. Kandidaten mogen hoogstens twee jaar afgestudeerd zijn en voormalige laureaten kunnen niet opnieuw meedingen. Om in aanmerking te komen dienen vóór 15 oktober 2002 volgende stukken aan het VLIZ te worden overgemaakt: één exemplaar van het afstudeerwerk, een Nederlandstalige samenvatting van max. 5 pagina's, het ingevulde deelnemingsformulier (<http://www.vliz.be/Prizes/amwintro.htm>) en je CV.

Daarnaast wordt i.s.m. de Rederscentrale een prijs van 1000 EUR uitgeschreven voor een recente, originele wetenschappelijke bijdrage, die bij voorkeur betrekking heeft op het duurzaam beheer van de Noordzee. Kandidaten voor deze **North Sea Award** worden verzocht drie exemplaren van het werk (in Nederlands, Frans of Engels), een Engelse summary van max. 5 pagina's, het ingevulde deelnemingsformulier (<http://www.vliz.be/Prizes/nsaintro.htm>) en

een CV vóór 15 oktober 2002 over te maken aan het VLIZ.

4.3. TWEEJAARLIJKE PRIJS DELCROIX VOOR MEDISCH MARIEN-WETENSCHAPPELIJKE STUDIE

Het VLIZ en de vzw HYDRO organiseren in 2003 voor de derde maal deze tweejaarlijkse internationale wetenschappelijke prijs ter aanmoediging van het medisch marien-wetenschappelijk onderzoek. De prijs ten bedrage van 12.500 EUR (!) zal in 2003 toegekend worden aan een onderzoeker of onderzoeksploeg ter bekroning van een originele wetenschappelijke studie over het mariene milieu en gezondheid van de mens in het kader van mogelijke medische toepassingen. Informatie over de prijs, het reglement en het deelnemingsformulier zijn te vinden op de VLIZ website (<http://www.vliz.be/delcroix/delcroix.htm>).

4.4. ALLE 80 WINDMOLENS GEPLAATST IN TOT NU TOE GROOTSTE OFFSHORE WINDPARK

Het Horns Rev windpark op 14-20 km ten westen van het Deense Jutland, is zoveel als klaar. Met 80 molens – goed voor 160 MW capaciteit – is Horns Rev daarmee het grootste reeds gebouwde offshore windpark ter wereld (op ruime afstand gevolgd door de Mittelgrunden site t.h.v. Kopenhagen, waar 20 turbines van elk 2 MW sinds 2000 operationeel zijn). De werkzaamheden tijdens de zomer verliepen dermate vlot, dat de ingenieurs eind augustus triomfantelijk konden melden dat alle 80 turbines geïnstalleerd waren, en dat men hiermee zelfs twee weken voor lag op schema. Zonder bijkomende problemen verwacht men half november alle turbines operationeel te krijgen.

Intussen vermeldt de Horns Rev Newsletter ook dat op 4 november een miniconferentie over 'Offshore wind farms and the environment' zal worden georganiseerd door Tech-wise, een dochteronderneming van de bouwers van het park Elsam. Deze conferentie is voornamelijk gericht naar personen die betrokken zijn bij MER- of monitoringstudies van offshore windparken. Het programma kan gedownload worden via: http://www.techwise.dk/News/news-offshore_environment.htm

4.5. ZIEKE ZEEHONDEN ZAKKEN ZUIDWAARTS

Dankzij de vele berichtjes van dr. Thierry Jauniaux, dierenarts en specialist mariene zeezoogdieren en zeevogels aan de Universiteit van Luik, kunnen we u regelmatig inlichten over het wel en wee van zeehonden, dolfijnen en walvissen in het zuidelijke deel van de Noordzee. Zo werden tussen half juli en eind augustus minstens vijf verzwakte of dode Gewone zeehonden gevonden op Belgische of Noord-Franse stranden. De vrees dat onder deze zeehonden ook slachtoffers zouden worden gevonden van het beruchte 'morbillivirus' (virus dat in 1988 voor grote sterfte onder de West-Europese zeehonden zorgde) is intussen bewaarheid. Een jong wijfje (2-3 weken oud), dat levend aanspoelde op 1 augustus te Boulogne-sur-Mer en de dag erop stierf in het SeaLife Centrum (Blankenberge), werd positief getest op het zeehondenziektevirus. Meteen het eerste geval voor de meest zuidelijke tip van de Noordzee. Maar ook het jonge wijfje, op 22 augustus gevonden te De Panne, en het volwassen mannetje twee dagen later aangetroffen te De Haan, bleken besmet. Het virus maakte al sinds mei 2002 slachtoffers onder de Deense en Zweedse zeehonden en was half juni al opgerukt richting Nederlandse Waddenzee. Meer info bij t.jauniaux@ulg.ac.be

In de marge van dit bericht is er ook positief nieuws. Het gaat immers goed met de Gewone Dolfijn die al enige tijd in de Westerschelde rondtartelt. Het dier, vermoedelijk een jong wijfje, werd reeds door heel wat mensen waargenomen, waarbij het regelmatig hoog uit het water opspringt. Meer info en foto's kunt u vinden op de website van Stichting de Noordzee: <http://www.noordzee.nl/natuur/dolfijn.html>

4.6. DOCTORAATSVERDEDIGINGEN e.a.

In de zomermaanden worden geen doctoraatsthesisen verdedigd. Dus zijn er ook geen aankondigingen te doen. We zouden het erg op prijs stellen als alle onderzoekers die de datum van hun verdediging reeds kennen, of postuum het resultaat van de verdediging willen kenbaar maken, dit zouden laten weten aan jan.seys@vliz.be

5. VRAAGBAAK DE 'ZEELOODS'

Via deze rubriek kan iedereen oproepen lanceren voor samenwerking, gezamenlijk gebruik van materiaal, vraag naar levende en andere monsters, enz. De informatie dient gestuurd te worden naar Jan Seys. We nemen het bericht op in de vraagbaak van één van de volgende VLIZINES.

- Graag willen we nog een laatste oproep lanceren voor deelname aan het tweejaarlijkse **Wetenschapsfeest**. Deze bruisende happening vindt dit jaar plaats op zaterdag 19 en zondag 20 oktober in de hallen van Flanders Expo te Gent. Op dit tweejaarlijkse feest stellen onderzoeksinstituten, verenigingen, universiteiten, hogescholen en musea zichzelf op een zo origineel mogelijke manier voor aan het grote publiek. En daar mag u als onderzoeker niet ontbreken! Het VLIZ heeft zich reeds ingeschreven voor dit evenement en hoopt, net als in 2000 (toen een 'zeestand' van meer dan 10 onderzoeksgroepen werd samengebracht), opnieuw heel veel respons te krijgen van onderzoeksgroepen. Graag ideeën en suggesties voor deelname ten laatste eind september t.a.v. Jan Seys (jan.seys@vliz.be).

DISCLAIMER

VLIZINE heeft als doel informatie te verstrekken. Eventuele standpunten zijn die van de auteurs en stemmen niet noodzakelijk overeen met die van het VLIZ. Het VLIZ is niet verantwoordelijk voor enige schade opgelopen ten gevolge van foutieve of verkeerd geïnterpreteerde informatie in dit e-zine, noch voor de inhoud van websites waarnaar verwezen wordt.

Uw adres opgenomen in onze e-zine rondzendlijst wordt niet aan derden doorgegeven zonder uw toestemming en wordt niet gebruikt voor commerciële doeleinden.

COPYRIGHT

Copyright © 2001 Vlaams Instituut voor de Zee. Delen uit dit e-zine mogen in andere publicaties worden overgenomen, maar uitsluitend met bronvermelding. Deze publicatie mag wel in haar geheel ter kennismaking worden doorgestuurd naar derden.

LID WORDEN VAN HET VLIZ KAN

Meer info vindt u op onze website (<http://www.vliz.be>)

VLIZ

Vlaams Instituut voor de Zee vzw

Flanders Marine Institute

Victorialaan 3 - B-8400 Oostende, Belgium

Tel. +32/(0)59 34 21 30

Fax +32/(0)59 34 21 31

<http://www.vliz.be>